

Lee Bul, *Monster: Black*, 2011 (reconstructie van het werk uit 1998).
Collectie Leeum Museum of Art. © Lee Bul. Foto: Jeon Byung-cheol. Courtesy de kunstenaar.

Lee Bul

: Van 1998 tot nu

이불: 1998 년 이후

13.11.2026–07.03.2027

M HKA MUSEUM VAN HEDENDAAGSE KUNST ANTWERPEN

Tentoonstelling mede-georganiseerd met **Leeum Museum of Art** en **M+** in samenwerking met het M HKA

LEEUM | M+

LEE BUL: Van 1998 tot nu

Lee Bul: Van 1998 tot nu **is een grootschalige overzichtstentoonstelling gewijd aan een van de meest invloedrijke hedendaagse kunstenaars van Azië. De tentoonstelling bestrijkt meer dan drie decennia en biedt een diepgaande kijk op Lee Buls radicale en visionaire praktijk, verspreid over beide verdiepingen van het museum.**

Lee Bul brak door aan het einde van de jaren 1980 en ontwikkelde haar werk in dialoog met de veranderende sociale en politieke realiteit van Zuid-Korea. Ze werkt onder meer met sculptuur, installatie en performance en onderzoekt voortdurend de relaties tussen lichaam en maatschappij, mens en technologie, natuur en beschaving. Haar werk stelt zowel de beloftes als de mislukkingen van de moderniteit in vraag, evenals de politieke krachten die onze collectieve verbeelding vormgeven.

Aan de hand van meer dan 150 belangrijke werken volgt *Lee Bul: Van 1998 tot nu* de aanhoudende fascinatie van de kunstenaar voor utopisch denken, modernistische architectuur en de historische avant-garde. Van vroege, grensverleggende performances tot immersieve, multisensorische installaties toont de tentoonstelling een kunstenaar die formeel experiment koppelt aan filosofische diepgang.

De tentoonstelling in het M HKA komt tot stand dankzij een omvangrijk internationaal samenwerkingsverband tussen musea, en sluit bovendien aan bij de bijzondere rol van Antwerpen als geboorteplaats van het woord 'utopie'.

Lee Bul: Van 1998 tot nu wordt mede georganiseerd door **Leeum Museum of Art** en **M+**, in samenwerking met het M HKA. Na de presentatie in het M HKA reist de tentoonstelling verder naar de National Gallery of Canada in Ottawa, waar de tournee eind 2027 wordt afgesloten.

De tentoonstelling wordt gecureerd door **June Young Kwak**, Head of Modern and Contemporary Art Department II bij Leeum Museum of Art (Seoel) and Hoam Museum of Art (Cheoin-gu), en **Doryun Chong**, Artistic Director en Chief Curator bij M+ (Hong Kong), samen met **Heyeon Kim**, curator bij Leeum Museum of Art and Hoam Museum of Art, en **Sunny Cheung**, Curator of Design and Architecture bij M+. De presentatie in het M HKA wordt georganiseerd door **Nav Haq**, Geassocieerd Directeur bij het M HKA.

Lee Bul: Van 1998 tot nu in het M HKA wordt mede mogelijk gemaakt dankzij de genereuze steun van **BB&M** en **Hauser & Wirth.**

COLOFON

Lee Bul:
Van 1998 tot nu
13.11.2026–07.03.2027
M HKA, Antwerpen

Kunstenaar
Lee Bul

Curatoren
Doryun Chong
June Young Kwak
Nav Haq

Studio Lee Bul
So Eun Grace Ahn
Chaeeun Jang
Jinsoo Ko
Hyeonsun Park
Seungwon Seo
Seonyeong Yum

Team M+
Bernadette Lai
Ares Navarro

Productie
Laurens Boks
Noemie Brakema
Ilse Raps

Technische coördinatie
Bart Prinsen

Technisch team
Jürgen Addiers
Leen Bosch
Hughe Lanoote

Bemiddeling
Sofie Gregoor
Piet Van Hecke

Grafisch ontwerp
Pauline Scharmann

Communicatie
Zeno Demaerschalk
Katrien Maes
Cédric Raskin
Pauline Scharmann
Luna Yer

Digitale content
Bilyana Georgieva

Dank aan onze collega's
Christine Clinckx
Şilan Dağdeviren
Anthe Heyninck
Christine Lambrechts

Dank aan onze stagiair en vrijwilliger
Jorben De Jonghe
Dante De Corte

Dank aan alle bruikleengevers
De kunstenaar
Leeum Museum of Art
M+
Galerie Thaddaeus Ropac
Hitejirro Co., Ltd.
Mori Art museum
James Lie
Jane ZG Collection, Hong Kong
Kim Taekug & Seo Youngok
K&A Baur Germany
OADA- Open
Ended Architecture, Design Art Collection
Sanggil Chang & Yougji Hong
Alle privécollecties

Hotelpartner
A Place Antwerp

Mediapartner
De Standaard

Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen
Leuvenstraat 32, 2000 Antwerpen
muhka.be | @mhkamuseum

De Standaard · Flanders state of the art · ALLEN & OVERY

GLOSSARIUM

Hieronder vind je 12 sleutelbegrippen die kunnen helpen om dieper te duiken in het werk van Lee Bul. Bij werken in de tentoonstelling vind je naast een korte beschrijving ook een verwijzing naar deze begrippen. Samen weven ze een web van associaties en referenties rond de praktijk van Lee.

AMBIGUÏTEIT

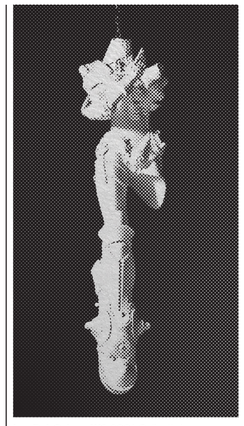
De term ambiguïteit komt uit het Latijn en betekent 'minstens tweezijdig', 'onopgelost' en 'onzeker'. Voor Lee Bul is ambiguïteit niet enkel een stilistische of thematische keuze, maar een centrale artistieke strategie. Lee groeide in de jaren 1970 en 1980 op in de patriarchale, autoritaire samenleving van Zuid-Korea die gekenmerkt werd door politieke onrust. In haar werk gebruikt Lee vaak hybride, van vorm veranderende lichamen om absolute waarheden en ideologieën uit te dagen. Haar werken zijn vaak opzettelijk tegenstrijdig, waardoor er talrijke mogelijkheden voor verbanden en interpretaties ontstaan.

ACHITECTUUR

In *De architectura* (ca 25 vC) omschrijft de Romeinse architect en schrijver Marcus Vitruvius Pollio architectuur als de balans tussen drie principes: schoonheid, stevigheid en bruikbaarheid. Lee Bul gebruikt het begrip om te laten zien hoe de idealen van een samenleving veranderen, in het bijzonder tegen de achtergrond van de ingrijpende ontwikkelingen die Korea heeft doorgemaakt. Lee is ook geïnteresseerd in modernistische architectuur van eind 19de en begin 20ste eeuw. Die belichaamt voor haar zowel het vooruitgangsgeloof en de utopische idealen van de Westerse moderniteit, als de keerzijde ervan: controle en uniformiteit.

CYBORG

Een cyborg is een hybride wezen met zowel biologische als technologische elementen. In *A Cyborg Manifesto* (1985) gebruikt filosoof Donna Haraway het begrip metaforisch om termen als identiteit en gender opnieuw te verkennen. Met de reeks *Cyborgs* onderzoekt Lee Bul wat het betekent om te leven in een wereld waarin technologie ons lichaam en onze identiteit steeds meer beïnvloedt. Zo stelt ze vragen over schoonheidsidealen, gender en de manier waarop we vrouwenlichamen zien. Tegelijk blijven haar sculpturen ambigu: zelfs de manier waarop ze zijn

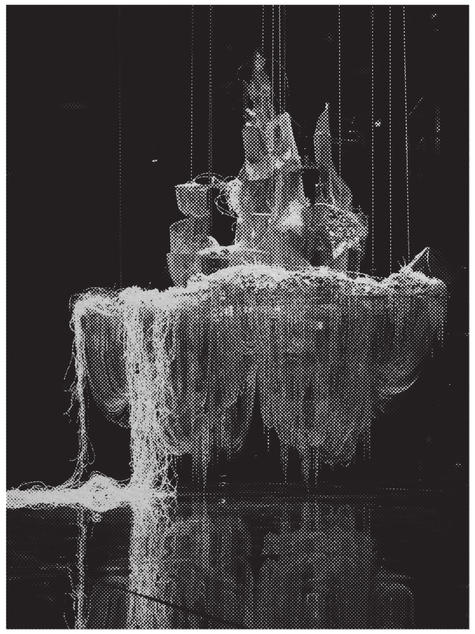
Lee Bul. *Cyborg W6*, 2001. Collectie Leeum Museum of Art. © Lee Bul. Photo: Jeon Byung-cheol. Courtesy de kunstenaar en Leeum Museum of Art.

opgesteld, beïnvloedt hoe ze worden ervaren. De cyborg is dan ook geen eenduidig feministisch symbool voor Lee, maar een figuur die de grenzen aftast tussen mens en machine, mannelijk en vrouwelijk, macht en kwetsbaarheid.

FICTIE

Met fictie verwijzen we naar verhalen die zich in de fantasie van de auteur en de lezer afspelen. Sciencefiction draait vaak om speculatieve verhalen over toekomstige technologie, wetenschap, of buitenaardse werelden. Fictie en sciencefiction spelen een belangrijke rol in het werk van Lee Bul, waarin ze werelden schept die zich bevinden tussen werkelijkheid en verbeelding. Met deze fictieve werelden, stelt de kunstenaar vragen over mogelijke toekomsten en de rol van ons dromen over een perfecte samenleving. Utopie en dystopie vloeien in elkaar over. Fictie is voor Lee ook manier om kritisch te reflecteren over de moderne wereld, technologische vooruitgang, politiek en de plaats van de mens daarin.

Lee Bul, *After Bruno Taut (Beware the sweetness of things)*, 2007. Installatiezicht *Lee Bul, On Every New Shadow*, Fondation Cartier pour l'art contemporain, Parijs, 2007–2008. Collectie Galerie Thaddaeus Ropac. © Lee Bul. Foto: Patrick Gries. Courtesy de kunstenaar en Fondation Cartier pour l'art contemporain.

HERINNERING

Herinnering is het menselijk vermogen om ervaringen, beelden en gevoelens op te slaan en opnieuw op te roepen. In het werk van Lee Bul komen persoonlijke ervaringen samen met de turbulente geschiedenis van Korea. Ze verwijst naar historische gebeurtenissen en collectieve trauma's. Zo onderzoekt Lee hoe politieke systemen, oorlog en maatschappelijke breekpunten hun sporen nalaten in het collectieve geheugen. Tegelijk laat haar werk zien hoe herinneringen en geschiedenissen voortdurend veranderen: ze worden opnieuw geïnterpreteerd, aangevuld en vervormd. Het verleden staat dus niet vast, maar blijft aanwezig in hoe we het heden ervaren en toekomsten verbeelden.

Foto van Lee Bul in *Sorry for suffering — You think I'm a puppy on a picnic?*, 1990. Twaalfdaagse performance tijdens het 2nd Japan and Korea Performance Festival, Tokio, Japan. © Lee Bul. Courtesy de kunstenaar.

LICHAAM

Vanaf het midden van de jaren 1980 maakte Lee Bul een reeks performances waarin ze haar zachte sculpturen als kostuums droeg. Zo stelde ze de traditionele opvattingen over het lichaam ter discussie, evenals maatschappelijke verwachtingen rond genderpatronen en vrouwelijkheid. Vanaf het einde van de jaren 1990 blijft Lee het lichaam onderzoeken via uiteenlopende sculpturale vormen, technieken en materialen. Onder andere haar reeksen *Cyborgs* en *Anagram* tonen de spanningen tussen het natuurlijke en het kunstmatige en benaderen het lichaam zowel als fysieke aanwezigheid als cultureel construct.

MATERIALITEIT

Materialen spelen een belangrijke rol in het werk van Lee Bul. Hoewel haar sculpturen vaak een eigentijdse, bijna futuristische uitstraling hebben, worden ze met veel handwerk en vakmanschap gemaakt. Ze combineert traditionele beeldhouwtechnieken met moderne, industriële en soms ongewone materialen. Daarnaast dragen de materialen vaak een diepere betekenis. Zo verwijzen kralen naar persoonlijke herinneringen aan haar jeugd, toen haar moeder tassen met kralen maakte om het gezinsinkomen aan te vullen. Andere materialen verwijzen naar de Koreaanse geschiedenis en cultuur, zoals celadonporselein, dat een belangrijke plaats inneemt binnen de traditionele Koreaanse keramiek. Zo verbindt Lee Bul persoonlijke herinneringen, cultureel erfgoed en technologische vernieuwing in haar werk.

MODERNITEIT

Moderniteit is zowel een historische periode (de moderne tijd) als het geheel van specifieke sociaal-culturele normen, houdingen en praktijken, dat vanaf de 18de eeuw in Europa ontstond. De kern ervan wordt gevormd door rationalisering, industrialisering, secularisering en individualisering. Hoewel de moderniteit heeft geleid tot enorme technologische en maatschappelijke vooruitgang, worden ook de keerzijden ervan erkend. Zo worden kolonialisme en imperialisme verantwoordelijk gehouden voor de vernietiging van traditionele kennis- en geloofssystemen, maar ook voor de ecologische crisis. Lee Bul onderzoekt de beloftes en mislukkingen van de moderniteit, met bijzondere aandacht voor technologische ontwikkelingen, futuristische architectuur en utopische ideeën. Ze nodigt uit om tussen de ruïnes van de moderniteit te wandelen, zonder te vervallen in een eenzijdige verheerlijking of kritiek ervan. Voor Lee is de moderne tijd — als tegelijk scheppende en vernietigende kracht — fundamenteel ambigu.

MYTHOLOGIE

Mythologie is het geheel van verhalen waarmee culturen de wereld, het ontstaan van de mens en fundamentele levensvragen proberen te verklaren. Ze bevatten vaak goden, helden en bovennatuurlijke wezens en weerspiegelen de waarden, overtuigingen en angsten van een samenleving. Lee Bul put zowel uit Oosterse als Westerse mythologie om hedendaagse vragen te onderzoeken rond macht, gender, technologie en utopie. Ook nationale mythes en collectieve herinneringen spelen een rol. Lee onderzoekt hoe dergelijke verhalen vorm gekregen hebben in een gedeeld beeld van identiteit, oorsprong en geschiedenis. En hoe ze tegelijk kunnen botsen met veranderende samenlevingen en onderdeel kunnen worden van politieke propaganda.

SCHAAL

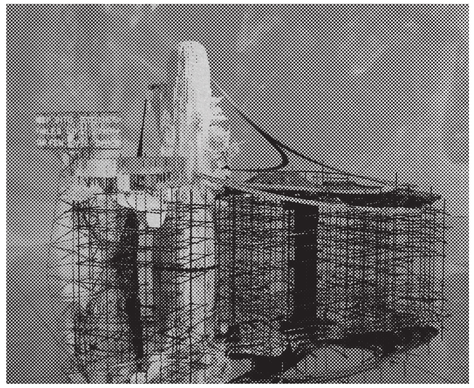
Voor Lee Bul is tekenen een manier van denken. Haar tekeningen en maquettes zijn zowel kunstwerken als studies waarin ideeën vorm krijgen. Een kunstwerk of idee bestaat doorgaans op verschillende schaalniveaus, van klein tot monumentaal. Dit proces helpt haar om complexe constructies en grootschalige maatschappelijke ideeën tastbaar en begrijpelijk te maken. Door met schaal te spelen — van kleine, handgemaakte modellen tot monumentale, architecturale installaties — bevraagt Lee onze verhouding tot ideologische concepten aan de hand van hun fysieke verschijningsvorm.

TECHNOLOGIE

Technologie omvat de technieken, kennis en hulpmiddelen die mensen ontwikkelen om hun omgeving en hun leven vorm te geven. In het werk van Lee Bul weerspiegelt technologie de menselijke fascinatie voor moderniteit en vooruitgang. Haar sculpturen verwijzen vaak naar de geschiedenis van futuristisch denken, waarin technologie functioneert als een middel om de wereld te verbeteren en de mogelijkheden van het menselijk lichaam uit te breiden. Tegelijk roept die vooruitgang de vraag op in hoeverre we afhankelijk worden van de technologie die we zelf ontwikkelen. En wat als de vooruitgang die we nastreven ook nieuwe zorgen en slachtoffers met zich meebrengt? Lee onderzoekt utopische idealen met aandacht voor het dromen van vooruitgang en de mogelijkheid dat die dromen mislukken. Daarbij bevraagt ze niet enkel de kloof tussen natuur en technologie, maar laat ze ook zien hoe beide kunnen samenwerken bij het creëren van nieuwe vormen en mogelijkheden.

UTOPIE

Het woord 'utopie' is bedacht door de Engelse humanist Thomas More voor zijn gelijknamige boek. More bedacht en schreef een deel van *Utopia* (1516) in Antwerpen en situeerde er de fictieve ontmoeting met een handelsreiziger die hem over een ideale samenleving vertelt. De ambiguïteit van het begrip utopie schuilt in de dubbele betekenis van het Griekse eu-topos, 'goede of gelukkige plaats', en ou-topos, 'niet bestaande-plaats'. Lee Bul onderzoekt hoe utopieën in uiteenlopende tijden en op verschillende plaatsen werden bedacht en tot uitvoering gebracht. Haar werk nodigt uit om na te denken over hoe utopische idealen keer op keer gedoemd zijn te mislukken of te veranderen in iets anders, maar ook hoe ze onze dromen en ideeën over de toekomst blijven bepalen.

Lee Bul, *Mon grand récit: Weep into stones...*, 2005. Installatiezicht *Lee Bul: From Me, Belongs to You Only*, Mori Art Museum, Tokio, 2012. Collectie Hitejirro Co., Ltd. © Lee Bul. Foto: Osamu Watanabe. Courtesy de kunstenaar. Foto courtesy Mori Art Museum.

OP ZOEK NAAR UTOPIA: LEE BUL en DORYUN CHONG in gesprek

Deze indrukwekkende overzichtstentoonstelling overspant de voorbije drie decennia van Lee Buls veelzijdige praktijk. De expo belicht Buls eindeloze fascinatie voor het lichaam, technologie en voor onverwezenlijkte utopieën. Van biomorfe composities en hybride figuren tot grootschalige installaties van vervallen en onafgewerkte monumenten: de werken van de kunstenaar belichamen de onzekerheid, de paradoxen en de onvervulde verwachtingen die ons turbulente heden teisteren. In de woorden van de kunstenaar: "Het eindeloze streven om de menselijke beperkingen te overstijgen maakt deel uit van het menselijke lot." Maar langs welke verraderlijke paden zou onze ambitie ons kunnen leiden, en zal deze reis onze menselijkheid in gevaar brengen?

In dit interview met Doryun Chong, artistiek directeur en hoofdcurator van M+ — en tevens co-curator van deze tentoonstelling — staat Lee Bul stil bij de vragen die haar scherpzinnige en mysterieuze werken blijven inspireren. Tegelijk blikt ze terug op de ontwikkeling van haar praktijk en haar creatieve proces.

DORYUN CHONG Hoe voelt het om deze werken — waarvan je sommige al bijna twintig jaar niet meer hebt gezien — allemaal samen te zien op één plek?

LEE BUL Als ik deze tentoonstelling bekijk, vraag ik me af wat deze expo vandaag voor mij betekent. De thema's en materialen in mijn praktijk veranderen misschien met de tijd, maar in elk werk blijft de herinnering aan een landschap aanwezig. Dat geldt ook voor deze tentoonstelling. Zoals ik vaak zeg: het werk is mijn eeuwige 'heden', of het nu dertig jaar geleden of enkele jaren geleden is gemaakt.

Ik richt me op het heden. Om een citaat te gebruiken: "Het heden is het moment waarop het verleden even voorbijflitst." Dat is exact wat ik in mijn werk tot uitdrukking wil brengen. Als je oog in oog staat met mijn werk, vraag je je misschien af: waarom hebben we het over oude theorieën of een verleden dat bijna in de vergetelheid is geraakt? Maar het heden is voor mij meer dan één enkel moment; ook het verleden laat zich zien. Met een schuin oog naar het heden kijken, en zien hoe alle lichtstralen uit het verleden ons bereiken — ik denk dat dat is wat het betekent om 'hedendaags' te zijn.

DC Je brak eind jaren 1990 en begin jaren 2000 internationaal door met *Cyborg* en *Anagram*. Deze reeksen bestaan uit hybride vormen die de relatie tussen de natuur, technologie en het menselijk lichaam onder de loep nemen. Sindsdien is de wereld ingrijpend veranderd. Hoe kijk je naar deze veranderingen?

LB Destijds waren discussies over het snijvlak tussen de mensheid, technologie en het milieu nog grotendeels een kwestie van verbeelding. Nu zijn ze werkelijkheid geworden. Ik had nooit verwacht dat deze ontwikkeling zich in slechts dertig jaar zou voltrekken. Destijds onderzocht ik de relatie tussen technologie en macht, en ik vind het interessant dat we die nu niet alleen in theorie, maar ook in de praktijk ervaren.

DC Ik denk dat veel van deze werken destijds verkeerd begrepen of eenzijdig geïnterpreteerd werden als werk dat beïnvloed zou zijn door Hollywood of door Japanse sciencefictionfilms. Verwacht je dat de bezoekers van deze tentoonstelling de thema's nu beter zullen begrijpen?

LB Het was jammer dat mijn werk dertig jaar geleden tot die interpretatie werd gereduceerd, maar ik denk dat dit probleem nu is opgelost. Tegenwoordig zien we hoe technologie de beschaving vooruit kan helpen, maar zijn we ook bezorgd over de sociaal-politieke veranderingen die het met zich meebrengt. De *Cyborgs* bevat zorgvuldig gelaagde verwijzingen die betrekking hebben op thema's zoals technologie en macht. Ik wilde me verdiepen in onverwezenlijkte visies: hoe bleven ze voortbestaan en hoe gingen we om met het feit dat ze nooit werkelijkheid werden?

In die tijd was dit nog niet zo'n veelbesproken onderwerp, dus richtten mensen zich in plaats daarvan op de formele verwijzingen. Hierdoor werd mijn werk verkeerd geïnterpreteerd als een verkenning van de relatie tussen schoonheid en technologie, of van de grens tussen popcultuur en hoge kunst.

DC Een andere langlopende reeks in je oeuvre is *Mon grand récit*, waaraan je in 2005 begon. De titel betekent 'mijn grootse verhaal'. Ze verwijst enigszins ironisch naar de 20ste-eeuwse postkoloniale en post-structuralistische discussies over grootse verhalen van vooruitgang en moderniteit die na de Eerste en Tweede Wereldoorlog ter discussie kwamen te staan. Waarom ben je geïnteresseerd in de utopie?

LB Met *Mon grand récit* wilde ik mijn onderzoek naar de moderniteit verder verbreden. Na de twintig jaar waarin ik me in dit onderwerp heb ondergedompeld, staan er nog steeds veel vragen open. Ik denk dat mijn zoektocht voortkomt uit de drang om de mensheid en de wereld te begrijpen.

De referenties in mijn werk, of ze nu historisch zijn of verzonnen in literatuur en film, leiden allemaal naar hetzelfde thema: de pogingen van de mens om een utopie te bedenken en te verwezenlijken, en de onvermijdelijke mislukking daarvan. Veel utopische projecten in de geschiedenis zijn gestrand of overleefden hun oorspronkelijke doel en veranderden in iets anders. Soms zetten mensen toch door, ook al weten ze dat ze hun visies nooit kunnen waarmaken. Ik vermeng dergelijke verwijzingen met persoonlijke herinneringen en indrukken — mijn 'heden'.

DC In een ander deel van de tentoonstelling zijn je schetsen, maquettes en architecturale modellen te zien. Zo krijgen bezoekers een kijk in je hoofd en in je atelier. Tegenwoordig beschikken kunstenaars over allerlei geavanceerde hulpmiddelen, zoals digitale 3D-modellering en 3D-printtechnieken, maar jij blijft tekeningen en modellen met de hand maken. Kun je wat meer vertellen over je creatieve proces?

LB Ik gebruik hightechtools voor zover ze mij het gewenste effect opleveren; maar ik kan er nog niet volledig op vertrouwen, omdat de resultaten niet aan mijn verwachtingen voldoen. Ook ben ik voorzichtig met ideeën te snel uit te werken. Door een idee langer vast te houden, kan ik erover twijfelen, het versterken en verder ontwikkelen. Mijn eerste ideeën zijn ongepolijst en gefragmenteerd. Het vergt tijd om ze zorgvuldig te verfijnen tot volwaardige kunstwerken.

Ik ben bezeten door materialiteit. Tijdens de conceptfase denk ik na over het thema, het onderwerp en de vorm. Maar om die aspecten ten volle te belichamen, moet het materiaal ook aansluiten bij de structuur die ik onderzoek. Daarom besteed ik veel tijd aan het onderzoeken van materiaaleigenschappen en het testen ervan in mijn atelier. Als mijn werk af is, vind ik dat de materialiteit ervan ook moet uitdrukken waar het werk over gaat. Ik wil mijn werk op zo'n manier aan het publiek presenteren dat alle manieren van waarnemen worden geactiveerd, inclusief de zintuigen.

Het merendeel van mijn sculpturen ontstaat vanuit tekeningen. Elke ochtend sta ik op, schenk een kop koffie in en ga meteen naar het atelier. Ik zit voor een leeg vel papier terwijl ik van mijn koffie drink en nadenk. Ik maak geen tekeningen om ze te tonen; het zijn gewoon aantekeningen van gedachten die ik aan mijn muur plak. Ik probeer alles te noteren: de materialen, de werkelijke schaal, enzovoort. Dit is een goede methode voor beeldhouwers, want in onze verbeelding kunnen we niet alles uitwerken. Tijdens de bouwfase zoek ik uit hoe ik met de zwaartekracht moet omgaan — dat is arbeidsintensief en tijdrovend. De tekeningen laten zien hoe ik concepten vormgeef, met fragmenten van ideeën die om me heen zweven en op verschillende manieren samenkomen. Dat is het moment waarop ik mijn verbeelding de vrije loop laat.

DC Hoe zie je de toekomst? Gaan we Utopia ooit vinden?

LB Iedereen weet dat een utopie per definitie onbereikbaar is. Toch is dit idee blijven bestaan. Vandaag is de oorspronkelijke term een cliché geworden en noemen we het anders, maar het onderliggende streven is hetzelfde.

Ik ben geen optimist, maar in mijn leven en in mijn werk wil ik zo ver gaan als ik kan, ook al weet ik niet waar die zoektocht me naartoe leidt. Ik wil begrijpen. Ik blijf me verbazen over de absurditeit van de wereld.

Dit artikel is een fragment uit een gesprek tussen Lee Bul en Doryun Chong op 14 maart 2026, dat oorspronkelijk in het Koreaans plaatsvond.

Portret van Lee Bul. © Lee Bul. Foto: Dan Leung. Courtesy M+, Hong Kong.
Lee Bul, *Willing To Be Vulnerable–Metalized Balloon*, 2015–2016. Installatiezicht *Lee Bul: Van 1998 tot nu*, M HKA, 2026. Foto: M HKA

